

Lennart Bäck

**Nådegåvorna är
olika, men Anden
densamme**

(1 Kor. 12:4)

Om dopet och Andens gåvor

Den dopdebat som pågått och ännu pågår i vår kyrka, kan för somliga te sig som en debatt främst om medlemskapet. Det är lätt att glömma, att det bakom dophandlingen döljer sig en andlig verklighet, som ofta har kommit bort.

Dopet är själva startpunkten i det nya livet i Kristus.

I dopet sker något högst väsentligt. Vi blir nya människor med helt nya förutsättningar.

Det andra, som också skymts i doppsammanhang, är att dopet är en utrustning och en kallelse in i ett målriktat frälsningsprogram. Det handlar först om den döptes egen frälsning. Den döpte kallas också till att vara ett redskap för Guds frälsningsbudskepp till andra. Det uppdraget gäller *alla* döpta. Konsekvensen av detta blir att vi har all anledning att besinna hur de döpta fungerar i församlingen och hur vi ska se på vår uppgift i samhället i stort. Vår erfarenhet av dopet borde innebära, att vi befrias till att se på samhällsfrågorna med helt nya ögon och med en helt ny förutsättning.

Vad händer i dopet?

Genom dopets kraft dödas den destruktiva människan (den gamle Adam). Detta åskådliggörs genom nedsänkningen i dopet (en dopordning som det finns orsak att ta på allvar). Dopets *verkan* innebär, att den förrut destruktiva människan nu genom Guds Andes kraft fötts och uppstått till ett nytt liv. Detta åskådliggörs i dophandlingen genom uppstågandet eller upplyftandet ur vattnet. Naturligtvis faller detta tillbaka på vad Jesus gjort för oss. Paulus talar om att döpas in i Kristi död och uppståndelse. I dopet sker med andra ord en överföring och en tillägnelse av Jesu frälsningsverk till den enskilda människan. Av detta följer att den som har "Kruppt genom dopet" (Luther) är rättfärdigjord från synden (Rom.

6:7). Han är alltså färdig med synden, dvs som skuld. Men de onda begärelserna finns kvar.

För att ytterligare visa på vad som sker i dopet, kan vi t ex se på Apg 2:38. Där pekar Petrus på det *andra* stora skeendet i dopet: Vi får ta emot Anden.

Vad betyder det egentligen? Jo, det betyder att Herren har utrustat den döpte med sådana resurser, att det destruktiva begäret kan slås ner, kuvas, ja, dödas.

Vem är den Helige Ande?

Sedan urkyrkan har den kristna församlingen bekänt sig till den treenige Guden, där Fadern och Sonen och Anden likställes. Ändå är Gud inte tre Gudar utan EN GUD.

Man kan säga att:

Fadern är Gud *över oss* — skaparen och initiativtagaren till vår frälsning.

Sonen är Gud *för oss* — förmedlaren av frälsningen.

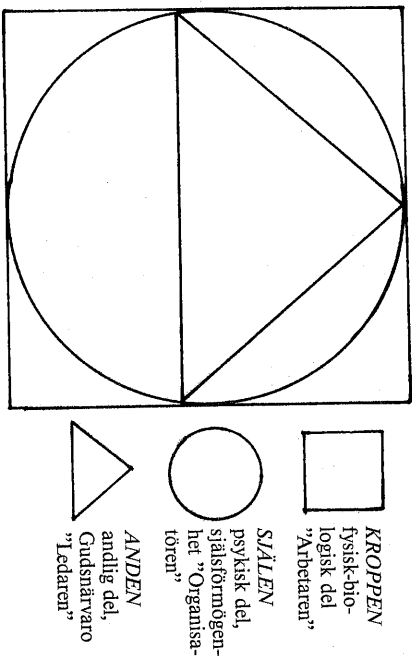
Anden är Gud *i oss* — som bor i oss idag.

Anden är dels en *person* som t ex kan överbevisa oss om vår synd och vägleda oss djupare in i trons liv. Han delar också ut nådegåvor. Anden är också en *kraft*. Därför talas det ibland om att människor får del av eller utrustas med Andens kraft. Dessa två sidor av Anden hör ihop. Det är denne, Guds Andes person och kraft, som vi får del av genom dopet.

Vad är då en människa?

För att förstå betydelsen av att ha Guds Ande ska vi se lite på hur en människa är uppbyggd. Det talas ofta om människans tre delar — ande, själ och kropp. Tyvärr gör vi sällan riktigt klart för oss vad detta betyder och får för konsekvenser för oss människor. Med hjälp av en bild ska vi försöka förstå vad det är frågan om.

MÄNNISKAN

Kroppen ger oss information genom de fem sinnen. Dessa intryck kan vara så starka att de helt styr vårt handlande. *Själ*en tar emot kroppens information och bearbetar den med tanken, känslan och viljan, vilket resulterar i ett visst handlande och ställningstagande. När själen får råda kan vi t ex bli religiösa, dvs omfatta en religiös uppfattning utan att ha blivit omvända och kommit i en personlig relation till den levande Kristus. Vi kan ha bestämda teologiska åsikter. Vi kan ha vad många menar vara en rätt tro, men alltså ändå vara en själisk människa.

Anden, ledaren, får information från kroppen och själen, men — och det är viktigt — får också uppenbarelsekunskap från Guds Ande. Där anden är ledare finns ett ständigt flöde av Guds Ande in i oss. Själen är i det skendet en beredvillig organisatör som med tanken, känslan och viljan formar det som vår ande mottagit av Guds Ande. Kroppen är arbetaren, som materialiserar detta genom våra handlingar. Vad jag velat visa med detta om människan är att det sker stora ting i dopet. Anden återinsätts på ledarplats och ger oss möjlighet att fungera som lemmar i den Kristna gemenskapen, eller, som Paulus uttrycker det, i Kristi kropp.

Andens utrustande gärning

Dopet är en engångsföreteelse som måste förnyas, aktualiseras, om och om igen. Mottagandet av den Helige Ande skedd

de alltså i dopet. Vad som sedan behövs är att Andens två sidor som person och som kraft allt mer och mer fyller oss. För den enskilde betyder detta att församlingen har förväntningar på dig! Inte så att du ska prestera något av egen kraft, men så att du lever i ditt dops fantastiska möjligheter och blir en andefylld människa, som befriats till att våga använda de gåvor just du fått från Herren. Här finns alltså enorma resurser i evangeliets tjänst som vi lätt lägga obrukade.

— Men vad kan då jag? undrar många. Den frågan får du lämna åt Herren. Det är Andens uppgift att ge åt var och en vad församlingen kan behöva. Han vet vad som finns inom oss av behov och resurser.

Andens gåvor i församlingen

Privatiseringen av det kristna livet har gjort behovet av ett andefyllt liv ointressant. Frågan har mer gällt den egna saligheten och sättet att undkomma det onda. Denna syn, som också format förkunneelse och församlingsarbete, har gjort kristenfolket till ett andligt handikappat folk.

Dopet sätter oss in i ett helt nytt livssammanhang. Där gäller det naturligtvis min egen salighet och mitt liv med Kristus — men det handlar också om Herrens uppdrag och mening med mitt liv i hans stora frälsningsprogram för sitt folk. Det är i detta sammanhang nådegåvorna kommer in. De är främst gåvor åt hans Kyrka och församling. Dessa gåvor har varit naturliga inslag i kyrkans verksamhet från äldsta tid.

Nu påstås det ibland att de under och mirakler som förekom under apostlarnas tid skulle ha upphört med den siste aposteln död. Det är inte så. Kyrkans historia är fylld av berättelser om hur Guds Andes kraft varit med och över både Ordets tjänare och andra fromma kvinnor och män. Nådegåvorna är och förblir en legitim del av Kristi Kyrkas verksam-

het, när hon lever i lydnad för Guds budskap.

Konsekvenserna av en bibliskt rätt uppfattad syn på dopet kommer att ställa stora och nya krav på det andliga ledarskapet. Det är inte bara prästen som ska fungera som ledare i församlingen, utan även andra andligt mogna män och kvinnor. Vidare behövs vi se på församlingen ur helt andra synvinklar än vi gör idag. Vi bör med den andliga fantasins friskhet söka finna nya uttrycksvägar. Det finns säkert nya egenskaper som behövs just i vår situation och som vi får ta emot som nådegåvor av samme Ande.

Det är också viktigt att församlingen som trosmiljö är sådan, att nådegåvorna hos de olika medlemmarna verkligen kan få komma fram, utvecklas och bli den rikedom de är avsedda att vara. Detta är en sak som i viss mån brådskar, eftersom den s.k. trosförkunnelsen vinner terräng mer och mer. Det är ju inte självklart att de som blivit medvetna om Guds Andes kraft är beredda att gå in i en församlingssammanslagning där deras rika erfarenhet aldrig får komma fram eller tas i bruk.

Nådegåvan och nådegåvorna

I den grekiska texten till Rom. 6:23 talas om Guds nådegåva (nådegåvan) som är Kristus. Alla andra gåvor har som sin mening att hjälpa oss se och ta emot denna gåva. Medvetenheten om detta kan hjälpa oss att försöka komma bort från det spekulativa när det gäller Andens gåvor. Det föreligger alltid risk att gåvorna drar oss bort från det som de egentligen skulle peka på nämligen Kristus.

Låt oss slå fast att gåvornas antal är fler än "de nio" i 1 Kor. 12:8—10. V 28 talar om lärare, sådana som hjälper, sådana som styr. Gåvorna är livsnödvändiga för Kyrkan, för hennes förnyelse och tillväxt. När det gäller de fasta tjänsterna och gåvorna har vi inte samma problem som när det gäller tex tungotal och profetians gåvor. Vi kunde kanske också nämna helandets gåva där det kan finnas många frågor.

Vad är egentligen tungotal? Det är en form av kommunikation, ande till Ande. Den kan brukas i två sammanhang. I *Privat*, när man talar med Gud. Vi vet att vi ibland är fyllda

av stor glädje eller stor sorg, och kan ha svårt att hitta ord för allt vi känner. Då kommer tungotalet väl till pass. (1 Kor. 14:4) 2. I *församlingen*. Av vv 13 och 28 ser vi att en uttydning behövs. Men varför tala och bedja i tungor? Det finns olika svar. Paulus eget svar v 22 är att det är ett tecken för de icke troende. Tungomålsstalet behövs avdramatiseras men får inte föraktas. Profetian är ett speciellt ord eller budskap, som ges till en speciell människa vid ett speciellt tillfälle. Vi måste räkna med att Gud talar till oss idag direkt eller genom någon människa så att vi kan få ett speciellt budskap. Många har varit rädda för detta tilltal därför att vi inte undervisat om eller räknat med det i officiella sammanhang. Profetian, som kan ge ny insikt i Guds Ord (Ef. 3) och ledning för framtiden (Apg. 11:27—30), måste dock kritiskt prövas. Vidare gåvor kan vara anvisningar för församlingen (Apg. 13:1ff), uppmuntran (1 Tim. 1:18) och evangelisation (1 Kor. 14:24f). Slutligen lite kring helandets gåva. Denna gåva har getts för att också i vår vardag visa på att Kristusgåvan är en gåva till liv. När vi helas så är det ett av de många tecknen på att Guds Rike är här. Det hjälper oss till att bli befästa i tron. Så hör denna gåva bl a till de äldste i församlingen, t ex prästen och några medarbetare, vilka då kan bedja för en sjuk (Jak. 5:14). Bakom förbönerna av detta slag ligger tanken att genom detta ingripande kommer samtliga inblandade närmare nådegåvan Kristus.

Nådegåvorna gör inte oss märkvärdiga men förkunnar Kristus och gör kristusfolket frimodigt och segervist. Vi är inte utan vapen och resurser, som somliga vill tro, utan ett folk med tillgång till krafter starkare än någon annan makt i världen. Så uppmans vi att frimodigt bejaka alla gåvorna Anden ger för att Kristus må bli känd.

Nådegåvorna i missionsperspektiv

Missionsituationen, både vad gäller vårt eget land och ute i världen, är inte alls tillfredsställande. Vi kan inte tala om dopet och Andens gåvor utan att också till slut lyfta fram missionsuppdraget.

I vårt land har vi stora ekonomiska och personella resur-

ser, och vi har under långa tider haft kristen verksamhet. Men det är en andlig katastrof utan like, att så många människor fortfarande står utan verkligt befriande kunskap och kännedom om Jesus Kristus.

Vårt dop och Andens nådegåvor kallar oss till ett intensivt missionsarbete i vårt land. Vi är kallade att överallt i ord och uppträdande vittna om Herren Jesus. Vår försagdhet, orsakad av att vi inte till fullo förstått dopets rikedom och Andens utrustning, kan nu brytas ned. I Andens kraft kan vi frigöras till att hemma, på arbetsplatsen, på institutioner som skolor och sjukhus våga vittna om Kristus. Vi vågar också i Andens kraft tro, att Herren hjälper oss och manifesteras så att människor förstår att Han är levande och verksam också idag. Personligen tror jag att just detta är vad som förväntas av många människor i vårt moderna samhälle. Även de negativa, ja de aggressiva, har sina förväntningar på oss och på Herren. Men det är Guds Andes kraft de vill se, det är Hans styrka de vill möta, inte vår. Vi är bara redskap. Fyllda av Ande och frimodiga i vårt uppdrag och vår gåva, kan vi vara goda redskap för evangeliet.

Fantastiskt — detta missionsarbete behöver inte kosta pengar — det krävs inga anslag — inga taktiska bindningar till ekonomiska strukturer.

Men det krävs andens frimodighet, och den har den Helige Ande lovat oss.

Detta är den stora utmaningen i vår tid.

Nådegåvorna är olika, men Anden densamme.